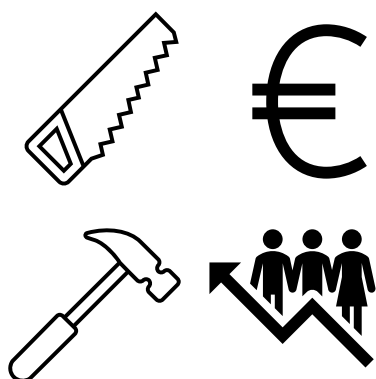

TET-VIIKKO

Polvijärven koulu 7-9

Sisällys

MITÄ ON TET?	2
MITEN HAEN TET-PAIKKAA 8. ja 9.luokilla?	3
TIEDOTE HUOLTAJILLE TET-JAKSOISTA.....	4
MITÄ TÖITÄ NUORI EI SAA TEHDÄ?.....	5
INFOA TYÖNANTAJALLE	6
7.LUOKAN TET-PÄIVÄNI	7
8.LUOKAN TET-VIIKON ARVIOINTI (TYÖNANTAJA)	8
8.LUOKAN TET-HAASTATTELU JA ARVIOINTI (OPPILAS)	9
9.LUOKAN TET-VIIKON ARVIOINTI (TYÖNANTAJA)	11
9.LUOKAN TET-HAASTATTELU JA ARVIOINTI (OPPILAS)	12
TULEVAISUUDEN SUUNNITELMANI	14

MITÄ ON TET?

TET tarkoittaa työelämään tutustumista ja se kuuluu koulun opetussuunnitelmaan. TETin tehtävä on tuoda työelämää lähemmäs oppilaita ja tarjota tilaisuus tutustua, saada tietoa työelämästä ja ammateista sekä tarjota kokemuksia ja virikkeitä uravalintaa varten.

Työelämään tutustuminen Polvijärven koulussa

- 7.luokalla oppilaat tutustuvat 1 koulupäivän ajan koulun keittiö- ja siivoushenkilöstön tehtäviin, sekä varhaiskasvatuksen ja seurakunnan tehtäviin Polvijärven ja Sotkuman yksiköissä.
- 8.luokalla 5 päivää itse valitussa TET-paikassa
- 9.luokalla 5 päivää itse valitussa TET-paikassa

TET-paikka kannattaa hankkia 8. ja 9.luokilla itse, sillä saat samalla harjoitusta työnhausta. TET-jakson käytänteistä saat tietoa opinto-ohjauksen tunneilla ja opinto-ohjaaja auttaa ja opastaa hakuvaiheessa.

Mitä TET antaa sinulle?

- Tietoa työelämästä ja ammateista
- Eväitä urasuunnitteluun
- Kokemusta oikeasta työelämästä
- Käsityksiä työelämän pelisäännöistä ja käytänteistä
- Tutustuu uusiin ihmisiin
- Saat olla mukana työyhteisössä
- Avartaa käsitystä työnteosta ja sen merkityksestä
- Vahvistaa itsetuntoa
- Opit ymmärtämään enemmän myös opiskelun merkityksestä ja saat parhaimmillaan intoa opiskeluusi

MITEN HAEN TET-PAIKKAA 8. ja 9.luokilla?

TET-paikkaa voi kysyä monin eri tavoin:

- puhelimitse
- sähköpostitse
- sosiaalisen median välityksellä
- käymällä paikan päällä

Vinkkejä hakemiseen ja yhteydenottoon:

- 1) Ole aina itse yhteydessä, älä laita asialle huoltajaa tai kaveriasi 😊
- 2) Tervehdi, esittäydy ja ole ystävällinen niin kasvotusten kuin puhelimen tai somen välityksellä.
- 3) On ihan ok jännittää, sotkeutua sanoissaan ja jäättyä välillä näissä tilanteissa. Niin voi käydä kokeneellekin työnhakijalle! Tämä on tärkeää harjoitusta työnhausta, uusista tilanteista ja uusien ihmisten kohtaamisesta.
- 4) Ole kartalla siitä mitkä ovat TET-jakson päivämäärät ja vaadittu tuntimäärä päivässä.
- 5) Selvitä etukäteen keneen olet yhteydessä, millaisesta yrityksestä / työpaikasta on kyse
- 6) Valmistaudu yhteydenottoon miettimällä MIKSI HALUAT JUURI SIIHEN PAIKKAAN TETiin, mihin otat yhteyttä?
- 7) Mieti etukäteen ja harjoittele miten esittäydyt, mitä haluat kysyä ja mitä sinulta voitaisiin kysyä tilanteessa.
- 8) Muista sopia TET-paikan kanssa miten ensimmäisenä aamuna menet paikalle, mihin aikaan aloitatte työt ja mitä tarvitset ottaa mukaan.
- 9) Kirjaa sovitut asiat itsellesi muistiin!

TIEDOTE HUOLTAJILLE TET-JAKSOISTA

Työelämään tutustumista järjestetään kaikilla luokka-asteilla 7-9 luokilla. TET on opetussuunnitelman mukaista toimintaa, jonka avulla oppilas vahvistaa työelämäntuntemustaan ja saa virikkeitä tulevia koulutus- ja uravalintojaan varten.

TET-harjoitteluun liittyviä sääntöjä

- TET on osa koulutyötä, sen aikana noudatetaan koulun käyttäytymis- ja järjestyssääntöjä
- Kotityöt eivät ole TET-toimintaa, vaan työelämään tutustuminen tapahtuu yrityksissä ja työpaikoilla (8-9.lk)
- Työaika on 6 tuntia päivässä (30t/viikko) klo 08-16 välisenä aikana
- Työaikaan sisältyy päivittäin 30min ruokatauko (tai erikseen työnantajan kanssa sovittu aika)
- Ruokailla voi joko työpaikalla tai työpaikkaa lähinnä olevalla koululla, johon opinto-ohjaaja sopii ruokailun etukäteen
- Oppilas on kunnan puolesta tapaturmavakuutettu työpaikkaan tutustumisen aikana. Vakuutus koskee myös oppilaan matkoja kotoa työpaikalle ja takaisin.
- Mikäli TET-paikka on Polvijärven ulkopuolella, oppilas sopii koulun kanssa mahdollisesta matkatuesta ja matkalipuista
- Poissaolo TET-paikasta on ilmoitettava työpaikan vastuuhenkilölle ja koululle mahdollisimman pian
- Salassapitovelvollisuus työpaikalla kuultaviin ja nähtäviin tai koettaviin asioihin koskee TET-oppilasta.
- Työpaikalla nimetty vastuuhenkilö ohjaa, opastaa ja neuvoo työhön tutustumisessa ja turvallisuuskysymyksissä. Nimetyn vastuuhenkilön puoleen voi tarvittaessa kääntyä, jos tulee huolia tai kysymyksiä
- Teetettävien töiden osalta noudatetaan nuoria työntekijöitä koskevia säädöksiä.
- Mikäli oppilas aiheuttaa työpaikalla vahinkoa sääntöjen vastaisella toiminnalla, hän on vahingonkorvausvelvollinen.
- Työnantaja arvioi oppilasta työpaikalla kiinnittäen huomiota mm. seuraaviin asioihin: käyttäytyminen, täsmällisyys, ahkeruus, oma-aloitteisuus, sopeutuminen työyhteisöön
- Oppilaan toivotaan saavan mahdollisimman monipuolinen kuva työpaikasta ja työtehtävistä. Oppilas tekee TET-jaksostaan raportin annettujen ohjeiden mukaisesti
- Mikäli työhön tutustumisessa ilmenee ongelmia tai herää kysymyksiä voidaan olla yhteydessä koulun opinto-ohjaajaan

Opinto-ohjaajan rooli TET-asioissa

- Kytkee TET:n oppilaan muuhun oppimiseen ja osaksi opinto-ohjausta
- Käy läpi oppilaiden kanssa tarvittavat asiakirjat TET-jaksoa varten (sopimus ja tämä vihko)
- Käy läpi työelämän pelisääntöjä ja käyttäytymisohjeita
- Avustaa ja ohjaa TET-paikan valinnassa ja hakemisessa
- Laajentaa ja rakentaa koulu-yritys-yhteistyöverkostoa
- Käsittelee ja purkaa oppilaiden TET-raportit ja palautteet

MITÄ TÖITÄ NUORI EI SAA TEHDÄ?

Nuorta ei saa käyttää TET:n aikana töihin, joita ei pidetä nuorille sopivina. Tehtävät tulee suhteuttaa fyysiseen ja henkiseen suorituskyykyyn. Nuorten työnopastuksesta työturvallisuuden valvonnasta tulee kantaa erityistä huolta. Erityisesti työn alkuvaiheessa on hyvä jatkuvasti valvoa, että voidaan varmistua luotettavasti siitä, että nuori on oppinut tekemään työnsä oikein ja turvallisesti.

Eräät työt ovat kokonaan kiellettyjä alle 18-vuotiailta (asetus nuoren työntekijän suojelusta 508/1986 2§). Näitä töitä ovat:

- 1) työt, jotka edellyttävät ikään ja kokemukseen nähden kohtuutonta rasitusta tai huomattavaa vastuuta omasta tai toisten henkilöiden turvallisuudesta tai huomattavaa taloudellista vastuuta;
- 2) yksintyöskentely silloin kun siihen liittyy ilmeinen tapaturman tai väkivallan vaara;
- 3) psykiatristen potilaiden hoito sekä psyykkisesti tai sosiaalisesti häiriintyneiden henkilöiden huolto ja muut vastaavat työt;
- 4) kuolleiden käsittely ja kuljetus;
- 5) teurastustyö;
- 6) työt, joissa käsitellään sytostaatteja;
- 7) palo- ja räjähdysvaarallisten aineiden ja I luokan palavien nesteiden valmistus, kuljetus- ja käsittely ilmeisen palovaarallisissa olosuhteissa;
- 8) työt, joissa esiintyy vaarallista ionisoivaa säteilyä; sekä
- 9) työt, joista niin on erikseen säädetty tai määrätty.

Ravintoloissa, kahviloissa yms. työskennellessään alle 18-vuotias ei saa myydä eikä tarjoilla alkoholia.

Nuorta työntekijää ei saa käyttää työhön, joka on hänen ruumiilliselle tai henkiselle kehitykselleen vahingoksi tahi joka vaatii häneltä suurempaa ponnistusta tai vastuuta kuin hänen ikäänsä ja voimiinsa katsoen on kohtuullista.

INFOA TYÖNANTAJALLE

Työelämään tutustumisen tavoitteena on antaa nuorelle tietoa työelämästä, mahdollisuus kokeilla erilaisia työtehtäviä, ideoita tuleviin koulutus- ja uravalintoihin sekä tilaisuus harjoitella sosiaalisia taitoja erilaisissa ympäristöissä. On hienoa, jos teillä ja yrityksellänne on mahdollisuus ottaa nuori/nuoria TET-jaksolle terveysturvallisuus huomioiden. Ennen TET-jaksoa täytätte erillisen TET-sopimuksen yhdessä oppilaan kanssa, jotta tutustumisjaksosta saataisiin onnistunut kokemus teille molemmille.

Kiitos, että tarjoat nuorelle tilaisuuden opetella tärkeitä työelämän taitoja!

Työnantajan valmistautumista TET-jaksoon:

- pohdintaa, miten nuori saisi eniten irti TET-jaksostaan
- ohjelmarungon laatiminen valmiiksi eli TET-jakson sisällön suunnittelu
- TET-harjoittelijasta tiedottaminen henkilöstölle sekä vastuuhenkilön nimeäminen
- nuoren työtehtävien ohjeistamisen, seuraamisen ja ohjaamisen suunnittelu

Yleisiä ohjeita TET-jaksosta:

- Tutustumisjaksoon osallistuva oppilas on edelleen koululainen eikä hän ole työsuhteessa työnantajaan. Oppilaalle ei siis makseta TET-jaksoilta palkkaa.
- Oppilaan **työaika** on **kuusi (6) tuntia** päivässä sisältäen puolen tunnin ruokatauon sekä mahdolliset matkat ruokailupaikalle (esim. lähin koulu).
- Oppilaalle on mahdollisuus tutustua ja osallistua työpaikalla useisiin eri työtehtäviin.
- Oppilas perehtyy työpaikan sääntöihin, työtehtäviin ja koulutukseen sekä työturvallisuuskysymyksiin.
- Oppilas täyttää TET-päiväkirjaa kokemuksistaan ja toivottavasti voi myös kuvata työpaikalla videota/kuvia työtehtävistään ja työympäristöstä.
- Oppilaalle nimetään työpaikalla vastuuhenkilö, joka perehdyttää, neuvoa ja ohjaa.
- Oppilaalla on voimassa koulun vakuutukset, jotka kattavat myös työmatkan.
- Oppilas saa jakson päätteeksi arvion TET-vihkoon.

7.LUOKAN TET-PÄIVÄNI

Oppilas	_____
TET-paikka	_____
Vastuuhenkilö	_____
Aika	____ / ____ . 20____
Tehtävät, joihin tutustuin työpaikalla	
TET-päivän arviointi	Oma arvioini kiitettävä hyvä tyydyttävä heikko Käyttäytyminen ☐ ☐ ☐ ☐ Huolellisuus ☐ ☐ ☐ ☐ Vastuuhenkilön arvio kiitettävä hyvä tyydyttävä heikko Käyttäytyminen ☐ ☐ ☐ ☐ Huolellisuus ☐ ☐ ☐ ☐ Vastuuhenkilön kirjallinen arviointi (vapaaehtoinen): _____ _____ _____
Aika ja paikka	_____ _____ Vastuuhenkilön allekirjoitus

8.LUOKAN TET-VIIKON ARVIOINTI (TYÖNANTAJA)

TET-paikka	_____
Vastuuhenkilö	_____
Aika	____ / ____ . 20____
Poissaolot	TET-viikon aikana oppilas oli poissa _____
Tehdyt työtehtävät TET- jaksolla	
TET-päivän arviointi	TET-vastuuhenkilö täyttää kiitettävä hyvä tyydyttävä heikko Käyttäytyminen ☐ ☐ ☐ ☐ Työaikojen noudattaminen ☐ ☐ ☐ ☐ Omatoimisuus ja aloitteellisuus ☐ ☐ ☐ ☐ Ohjeiden noudattaminen ☐ ☐ ☐ ☐ Työyhteisöön sopeutuminen ☐ ☐ ☐ ☐ Vastuuhenkilön kirjallinen arviointi: _____ _____ _____ _____
Aika ja paikka	_____ _____ Vastuuhenkilön allekirjoitus

8.LUOKAN TET-HAASTATTELU JA ARVIOINTI (OPPILAS)

Jututa TET-viikon aikana yhtä työpaikan työntekijää (esim. vastuuhenkilö) ja kysy häneltä vastauksia seuraaviin kysymyksiin?

TET-paikka	_____
Ammatteja ja alalla vaadittava koulutus?	_____ _____
Työn ja työympäristön kuvaus	Mitä työpaikalla tehdään? Millainen työympäristö on? Millaiset työajat?
Palkkataso	Keskimääräinen arvio kuukausittaisesta palkasta?
Alalla vaadittavia ominaisuuksia	
Ammatin hyviä puolia	
Ammatin epäkohtia ja haasteita?	
Oma kiinnostukseni alaa kohtaan?	☐ Ala kiinnostaa minua, perustele ☐ Ala ei kiinnosta minua, perustele ☐ En osaa sanoa..

Oma arvioini TET-jaksosta	Oppilas täyttää <table border="0"> <thead> <tr> <th></th> <th>aina</th> <th>usein</th> <th>harvoin</th> <th>en koskaan</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Käyttäydyin hyvin</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Noudatin työaikoja</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Olin omatoiminen ja aloitteellinen</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Tein annetut tehtävät loppuun</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td>Tulin hyvin toimeen kaikkien kanssa työpaikalla</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> <td>☐</td> </tr> <tr> <td colspan="5">Missä onnistuin hyvin (perustele)?</td> </tr> <tr> <td colspan="5"> </td> </tr> <tr> <td colspan="5"> </td> </tr> <tr> <td colspan="5">Missä jäi parantamisen varaa (perustele)?</td> </tr> <tr> <td colspan="5"> </td> </tr> <tr> <td colspan="5"> </td> </tr> </tbody> </table>		aina	usein	harvoin	en koskaan	Käyttäydyin hyvin	☐	☐	☐	☐	Noudatin työaikoja	☐	☐	☐	☐	Olin omatoiminen ja aloitteellinen	☐	☐	☐	☐	Tein annetut tehtävät loppuun	☐	☐	☐	☐	Tulin hyvin toimeen kaikkien kanssa työpaikalla	☐	☐	☐	☐	Missä onnistuin hyvin (perustele)?															Missä jäi parantamisen varaa (perustele)?														
	aina	usein	harvoin	en koskaan																																																									
Käyttäydyin hyvin	☐	☐	☐	☐																																																									
Noudatin työaikoja	☐	☐	☐	☐																																																									
Olin omatoiminen ja aloitteellinen	☐	☐	☐	☐																																																									
Tein annetut tehtävät loppuun	☐	☐	☐	☐																																																									
Tulin hyvin toimeen kaikkien kanssa työpaikalla	☐	☐	☐	☐																																																									
Missä onnistuin hyvin (perustele)?																																																													
Missä jäi parantamisen varaa (perustele)?																																																													
Sanallinen arviointi	Millaisia työtehtävät oli? Mistä tehtävistä tykkäsin eniten, perustele? Mitkä tehtävät olivat tylsimpiä/vaikeimpia, perustele? Millainen kuva työpaikasta minulle jäi, perustele? Voisinko olla työpaikassa töissä, perustele?																																																												

9.LUOKAN TET-VIIKON ARVIOINTI (TYÖNANTAJA)

TET-paikka	_____
Vastuuhenkilö	_____
Aika	___ / ___ . 20___
Poissaolot	TET-viikon aikana oppilas oli poissa _____
Tehdyt työtehtävät TET- jaksolla	
TET-päivän arviointi	TET-vastuuhenkilö täyttää kiitettävä hyvä tyydyttävä heikko Käyttäytyminen ☐ ☐ ☐ ☐ Työaikojen noudattaminen ☐ ☐ ☐ ☐ Omatoimisuus ja aloitteellisuus ☐ ☐ ☐ ☐ Ohjeiden noudattaminen ☐ ☐ ☐ ☐ Työyhteisöön sopeutuminen ☐ ☐ ☐ ☐ Vastuuhenkilön kirjallinen arviointi: _____ _____ _____ _____
Aika ja paikka	_____ _____ Vastuuhenkilön allekirjoitus

9.LUOKAN TET-HAASTATTELU JA ARVIOINTI (OPPILAS)

Jututa TET-viikon aikana yhtä työpaikan työntekijää (esim. vastuuhenkilö) ja kysy häneltä vastauksia seuraaviin kysymyksiin?

TET-paikka	_____
Ammatteja ja alalla vaadittava koulutus?	_____ _____
Työn ja työympäristön kuvaus	Mitä työpaikalla tehdään? Millainen työympäristö on? Millaiset työajat?
Palkkataso	Keskimääräinen arvio kuukausittaisesta palkasta?
Alalla vaadittavia ominaisuuksia	
Ammatin hyviä puolia	
Ammatin epäkohtia ja haasteita?	
Oma kiinnostukseni alaa kohtaan?	☐ Ala kiinnostaa minua, perustele ☐ Ala ei kiinnosta minua, perustele ☐ En osaa sanoa..

Oma arvioini TET-jaksosta	Oppilas täyttää aina usein harvoin en koskaan Käyttäydyin hyvin ☐ ☐ ☐ ☐ Noudatin työaikoja ☐ ☐ ☐ ☐ Olin omatoiminen ja aloitteellinen ☐ ☐ ☐ ☐ Tein annetut tehtävät loppuun ☐ ☐ ☐ ☐ Tulin hyvin toimeen kaikkien kanssa työpaikalla ☐ ☐ ☐ ☐ Missä onnistuin hyvin (perustele)? Missä jäi parantamisen varaa (perustele)?
Sanallinen arviointi	Millaisia työtehtävät oli? Mistä tehtävistä tykkäsin eniten, perustele? Mitkä tehtävät olivat tylsimpiä/vaikeimpia, perustele? Millainen kuva työpaikasta minulle jäi, perustele? Voisinko olla työpaikassa töissä, perustele?

TULEVAISUUDEN SUUNNITELMANI

Miten TET-jaksot ovat vaikuttaneet ajatuksiini tulevaisuudesta, koulutusvalinnasta ja mahdollisesta tulevaisuuden ammatistani?

7.LK TET

- Haave- ja unelma-ammattini: _____
- Minne haluaisin 9.lk jälkeen opiskelemaan? _____
- Minun paras ominaisuus: _____
- Kaverini sanovat minusta, että olen _____
- Tykkään _____
- En tykkää _____
- Minulle tärkeintä elämässä on _____

8.LK TET

- Haave- ja unelma-ammattini: _____
- Minne haluaisin 9.lk jälkeen opiskelemaan? _____
- Minun paras ominaisuus: _____
- Kaverini sanovat minusta, että olen _____
- Tykkään _____
- En tykkää _____
- Minulle tärkeintä elämässä on _____

9.LK TET

- Haave- ja unelma-ammattini: _____
- Minne haluaisin 9.lk jälkeen opiskelemaan? _____
- Minun paras ominaisuus: _____
- Kaverini sanovat minusta, että olen _____
- Tykkään _____
- En tykkää _____
- Minulle tärkeintä elämässä on _____